

PROJEKT BUDOWLANY

REMONT RZEŻBY ZRASZANEJ WODĄ- FONTANNA LABIRYNT

Nazwa obiektu: FONTANNA LABIRYNT

Adres obiektu: Zbieg ulicy Więckowskiego i alei Wojska Polskiego w Szczecinie; dz.nr 12/8, 7; obręb 1041

Inwestor: Zakład Usług Komunalnych
Ul. Ku Słońcu 125A
71-080 Szczecin

Kategoria obiektu: VIII

Oświadczenie:

Zgodnie z art. 20 ust 4 Ustawy Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. Nr 20 poz. 2016 z późniejszymi zmianami) my wyżej podpisani oświadczamy, że niniejszy projekt budowlany został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej.

Zespół projektowy:

Branża:	Projektował:	
Architektura	mgr inż. arch. Marcin Hamerski – AUTOR PROJEKTU Nr upr. 8/ZPOIA/OKK/2012 w spec. architektonicznej bez ograniczeń	
	Data	Podpis
Konstrukcja	mgr inż. Marcin Czechowski Nr upr. ZAP/0023/PWOK/09 w spec. konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń	
	Data	Podpis
Elektryczna	mgr inż. Łukasz Stawirej Nr upr. ZAP/0110/POOE/12 w spec. instalacje elektryczne	
	Data	Podpis
Sanitarna	mgr inż. Jakub Głuchowski Nr upr. ZAP/0222/POOS/12 w spec. sanitarnej	
	Data	Podpis

Data opracowania:

Czerwiec 2016

Egz. Nr

I. Podstawa opracowania dokumentacji:

- 1.1.1 Umowa - z dn. 18.03.2016 r.
- 1.1.2 Wizja lokalna
- 1.1.3 Inwentaryzacja stanu istniejącego wykonana w kwietniu 2016r.
- 1.1.4 Miejskowy plan zagospodarowania terenu- UCHWAŁA NR XXIII/596/08 Rady Miasta Szczecin z dnia 16 czerwca 2008 r; Teren elementarny S.C.2023.KD.L-ul. Więckowskiego
- 1.1.5 Program prac konserwatorskich fontanny Labirynt usytuowanej u zbiegu ulic Wojska Polskiego i Więckowskiego w Szczecinie opracowany przez mgr Mariusza Lewickiego
- 1.1.6 Umowy i uzgodnienia z dostawcami mediów.
- 1.1.7 Aktualna mapa sytuacyjno – wysokościowa w skali 1:500 – Wtórnik Geodezyjny.
- 1.1.8 Ustalenia inwestorskie.
- 1.1.9 Oświadczenie Inwestora o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością.
- 1.1.10 Obowiązujące przepisy, zarządzenia i normy budowlane

II. Przedmiot opracowania dokumentacji:

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Projekt Budowlany Remontu rzeźby zraszanej wodą- fontanny „Labirynt” w Szczecinie; dz. nr 12/8, 7, obręb nr 1041; woj. Zachodniopomorskie.

III. Zawartość dokumentacji:

1. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

- 1.1. Opis techniczny
  - 1.1.1. Przedmiot inwestycji
  - 1.1.2. Stan istniejący
  - 1.1.3. Stan projektowany
  - 1.1.4. Zestawienie powierzchni
  - 1.1.5. Obszar oddziaływania inwestycji
  - 1.1.6. Warunki gruntowe
  - 1.1.7. Odwodnienie terenu
  - 1.1.8. Konstrukcja nawierzchni
  - 1.1.9. Ochrona zabytków.
  - 1.1.10. Wpływ eksploatacji górniczej na działkę
  - 1.1.11. Informacja o charakterze istniejących i przewidywanych zagrożeń dla środowiska.
  - 1.1.12. Inne konieczne dane wynikające ze specyfiki; charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego i robót budowlanych
  - 1.1.13. Dostęp z drogi publicznej na teren nieruchomości
  - 1.1.14. Roboty rozbiórkowe
    - 1.1.14.1. Opis technologii prac rozbiórkowych
    - 1.1.14.2. Gospodarka odpadami z rozbiórki
  - 1.1.15. Roboty ziemne

2. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY

- 2.1. Opis techniczny – architektura
  - 2.1.1. Przedmiot opracowania
  - 2.1.2. Stanu istniejący
  - 2.1.3. Stan projektowany
    - 2.1.3.1. Niecka Fontanny i komora instalacyjna
    - 2.1.3.2. Rzeźba
    - 2.1.3.3. Odwodnienie szczelinowo- przelewowe
    - 2.1.3.4. Oświetlenie fontanny

2.1.6. Izolacje przeciwwodne

2.1.7. Izolacja termiczna

3. KONSTRUKCJA

3.1. Opis techniczny – konstrukcja

3.1.1. Przedmiot inwestycji

3.1.2. Stan istniejący

3.1.3. Zakres projektu

3.1.4. Warunki gruntowe

3.1.5. Uwagi końcowe

3.2. Obliczenia

4. INSTALACJE ELEKTRYCZNE

4.1. Opis techniczny – instalacje elektryczne

4.1.1. Zakres opracowania

4.1.2. Punkt przyłączenia

4.1.3. Układ pomiarowo-rozliczeniowy energii elektrycznej

4.1.4. Bilans mocy obiektu

4.1.5. Zasilanie obiektu – wewnętrzna linia zasilająca

4.1.6. Układ sieci odbiorczej

4.1.7. Instalacja gniazd wtyczkowych U=230V

4.1.8. Oświetlenie pomieszczenia technologicznego

4.1.9. Oświetlenie fontanny

4.1.10. Instalacja uziemienia

4.1.11. Zasilanie urządzeń technologicznych

4.1.12. Trasy kablowe

4.1.13. Wytyczne układania zewnętrznych kabli elektroenergetycznych

4.1.14. Ochrona

4.1.15. Uwagi końcowe

5. INSTALACJE SANITARNE

5.1. Opis techniczny – instalacje sanitarne

5.1.1 Wstęp

5.1.2 Podstawa opracowania

5.1.3 Zakres opracowania

5.1.4 Przyłącze i zewnętrzna instalacja wodociągowa

5.1.4.1 Roboty ziemne

5.1.5 Zewnętrzna instalacja kanalizacji ogólnospławnej

5.1.5.1 Roboty ziemne

5.1.6 Technologia fontanny

5.1.7 Uwagi końcowe

IV. INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE I OCHRONIE ZDROWIA

V. DOKUMENTY FORMALNO – PRAWNE

- Stwierdzenie przygotowania zawodowego projektantów
- Zaświadczenia o przynależności do właściwej izby branżowej członków zespołu projektowego
- Warunki ogólne i techniczne przyłączenia do urządzeń wodociągowych
- Odpis protokołu nr 562/2016 NARADY KOORDYNACYJNEJ DOTYCZĄCEJ USYTUOWANIA PROJEKTOWANYCH SIECI UZBROJENIA TERENU

VI. RYSUNKI

Rys. nr Z.1:	PLAN ZAGOSPODAROWANIA TERENU + KARTA REJESTRACYJNA WTÓRNIKA	1:500
Rys. nr Z.2:	PLANSZA KOORDYNACYJNA TERENU	1:500
Rys. nr Ai.1:	RZUT I PRZEKRÓJ A-A	1:25
Rys. nr Ai.2:	ELEMENT A –RZUT, WIDOKI	1:25
Rys. nr Ai.3:	ELEMENT B,D,H- RZUT, WIDOKI	1:25
Rys. nr Ai.4:	ELEMENT C - RZUT, WIDOKI	1:25
Rys. nr Ai.5:	ELEMENT E - RZUT, WIDOKI	1:25

Rys. nr Ai.6:	ELEMENT F - RZUT, WIDOKI	1:25
Rys. nr Ai.7:	ELEMENT G - RZUT, WIDOKI	1:25
Rys. nr Ai.8:	WYMIARY KSZTAŁTEK	1:5
Rys. nr A.1:	RZUT FUNDAMENTÓW	1:50
Rys. nr A.2:	RZUT- poziom -0,10m	1:25
Rys. nr A.3:	RZUT- poziom +0,00m	1:25
Rys. nr A.4:	PRZEKROJE A-A, B-B	1:25
Rys. nr A.5:	PRZEKRÓJ C-C	1:25
Rys. nr A.6:	WIZUALIZACJA	
Rys. nr K.1:	KONSTRUKCJA ŻELBETOWEJ PŁYTY FONTANNY, KONSTRUKCJA TRZPIENI	1:25
Rys. nr K.2:	ZBROJENIE DOLNE PŁYTY ŻELBETOWEJ	1:25
Rys. nr K.3:	ZBROJENIE GÓRNE PŁYTY ŻELBETOWEJ	1:25
Rys. nr K.4:	PRZEKROJE	1:25
Rys. nr E.1:	PLAN SYTUACYJNY- INSTALACJE ELEKTRYCZNE	1:500
Rys. nr E.2:	SCHEMAT IDEOWY ZASILANIA	
Rys. nr E.3:	RZUT – INSTALACJE ELEKTRYCZNE	1:25
Rys. nr E.4:	RZUT – poziom -0,90m UZIEMIENIE	1:50
Rys. nr S.1:	PLAN SYTUACYJNY	1:500
Rys. nr S.2:	PROFIL PRZYŁĄCZA WODOCIĄGOWEGO ORAZ SCHEMAT WĘZŁA WODOCIĄGOWEGO	1:100/250
Rys. nr S.3:	PROFIL ZEWNĘTRZNEJ INSTALACJI KANALIZACJI SANITARNEJ	1:100/250
Rys. nr S.4:	SCHEMAT KOMORY WODOMIERZOWEJ	-
Rys. nr S.5:	SCHEMAT KOMORY WODOMIERZOWEJ	-

Uwagi:

1. Wszystkie użyte do budowy materiały powinny posiadać atesty dopuszczające do stosowania w budownictwie lub jeśli są przedmiotem norm, zaświadczenie producenta o zgodności z nadaną normą. Wszystkie roboty budowlane należy wykonać zgodnie z dokumentacją oraz z normami, przepisami i sztuką budowlaną, a materiały mają być zgodne z dokumentacją projektową.

2. Wykonawca robót budowlanych nie może wykorzystywać błędów, oczywistych omyłek lub opuszczeń w dokumentach przetargowych, na podstawie, których uzyskał zlecenie realizacyjne, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Zamawiającego lub upoważnionego przez niego zarządzającego realizacją umowy, który dokona odpowiednich zmian, poprawek lub interpretacji tych dokumentów, po ich ewentualnym wyjaśnieniu z autorem dokumentacji technicznej. Sporządzając ofertę na wykonanie robót budowlanych, należy zapoznać się z całą dokumentacją techniczną, tj. opisami, rysunkami, przedmiarami oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych.

Przed sporządzeniem oferty na wykonanie robót budowlanych po zapoznaniu się z dokumentacją techniczną **konieczne jest przeprowadzenie wizji lokalnej zgłoszonej Zamawiającemu pisemnie**. Wizja lokalna może się odbyć na zasadzie zebrania wykonawców na terenie Inwestycji. Niedopuszczalne jest sporządzanie oferty na podstawie tylko części dokumentacji technicznej.

3. Wszystkie materiały powinny być przedstawione w naturze do akceptacji inwestorowi i projektantowi – dodatkowo należy przedstawić konieczne atesty i aprobaty techniczne.

4. Jeśli z przyczyn technicznych wykonanie robót wymaga ingerencji w instalacje, drogi, ciągi piesze i rowerowe lub inne elementy będące poza zakresem inwestycji lub w inny sposób narusza elementy już wykonane na terenie inwestycji to rejon ten powinien być naprawiony i wykończony zgodnie ze stanem pierwotnym.

5. Poniższa dokumentacja jest wystarczająca dla potrzeb realizacji inwestycji. W przypadku konieczności wykonania rysunków warsztatowych obowiązek taki jak zaakceptowanie ich u inwestora i architekta leży po stronie wykonawcy.

6. Wszystkie koszty zabezpieczenia placu budowy, rejonu prac, ewentualnych wygrodzeń oraz dojazdów ponosi wykonawca.

7. Przy wszystkich pracach budowlanych należy zachować reżim technologiczny zalecany przez producentów wybranych systemów

Przy wszystkich wskazanych rozwiązaniach należy stosować rozwiązania tzw. systemowe, czyli zalecane przez danego producenta, co pozwoli na uzyskanie gwarancji producenckiej.

8. Przed zakupem materiałów wykończeniowych (kształtka ceramiczna szklwiona) do zrealizowania inwestycji, wymaga się przedstawienie rzeczywistych elementów do akceptacji Inwestorowi i autorowi projektu. Dopiero po uzyskaniu akceptacji dopuszcza się wbudowywanie i montaż poszczególnych elementów.

1. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1.1. Opis techniczny

1.1.1. Przedmiot inwestycji

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt planu zagospodarowania terenu, na którym znajduje się rzeźba zraszana wodą- Fontanna „Labirynt”. Teren znajduje się przy zbiegu al. Wojska Polskiego i ul. Więckowskiego, dz. nr 12/8 i dz. nr 7, jednostka ewidencyjna: 321406_1, Szczecin, obręb 1041, Gmina Szczecin, województwo zachodniopomorskie.

1.1.2. Stan istniejący

Administracyjnie obszar objęty inwestycją położony jest na terenie miasta Szczecin, w jego centralnej części. Realizację przedmiotowej inwestycji przewiduje się w obszarze pieszego ciągu komunikacyjnego, położonego w rejonie zbiegu alei Wojska Polskiego i ulicy Więckowskiego.

Działki nr 12/8 i nr 7 w obszarze są działkami drogowymi, o łącznej powierzchni 29 045m². Na terenie inwestycji znajduje się nieczynna fontanna z kwadratową niecką wraz z otaczającym ją placem, który stanowi nawierzchnia złożona z kostki betonowej i ozdobnych elementów z ceramiki szklonej. Obiekt fontanny wyposażony jest w przyłącza wraz z zewnętrznymi instalacjami: wodociagowymi, elektrycznymi oraz kanalizacji sanitarnej. Uzbrojenie terenu stanowią podziemne linie energetyczne, sieć wodociągowa oraz kanalizacja deszczowa i sanitarna. Trasy istniejącego uzbrojenia zlokalizowane są na mapie sytuacyjno-wysokościowej w skali 1: 500, na której opracowany został projekt. Woda deszczowa zagospodarowana jest na terenie nieruchomości, istniejące spadki terenu uniemożliwiają spływ wód opadowych na teren sąsiednich nieruchomości. Wszystkie przyłącza do fontanny są podłączone do sieci znajdujących się na tej samej działce, co planowana inwestycja.

Na terenie nieruchomości brak jakichkolwiek elementów utrudniających planowaną inwestycję.

1.1.3. Stan projektowany

Na działce nie przewiduje się zmian w zagospodarowaniu terenu. Projekt obejmuje odtworzenie istniejącej nawierzchni po pracach ziemnych związanych z remontem istniejącej fontanny oraz budowie instalacji sanitarnych i elektrycznych. Bezpośrednio przy obiekcie istniejącej fontanny zaprojektowano podziemną komorę instalacyjną, dwudzielną, z dwoma odrębnymi włączami rewizyjnymi, o wymiarach 60x100cm każdy. W jednej komorze projektuje się przepompownię z układem sterowania, druga natomiast to komora wodomierzowa. Kłapy włączów rewizyjnych projektuje się, jako systemowe, ze stali ocynkowanej, wodoszczelne, zabezpieczone zamkiem patentowym oraz wykończone zewnętrznie tym samym materiałem, z którego wykonana została nawierzchnia. Kłapy zaprojektowano w poziomie nawierzchni chodnika, z uwzględnieniem istniejącego spadku terenu. Wzdłuż zachodniej krawędzi niecki fontanny projektuje się cztery studzienki rewizyjne do odwodnienia szczelinowo- przelewowego.

1.1.4. Zestawienie powierzchni

Powierzchnia działki drogowej nr 12/8	- 27 582 m ²
Powierzchnia działki drogowej nr 7	- 1 463 m ²
Powierzchnia remontowanej fontanny	- 22,93 m ²
Powierzchnia terenu objęta opracowaniem	- 222,7 m ²

Projektowany remont fontanny nie ma wpływu na zmianę sposobu zagospodarowania działek.

1.1.5. Obszar oddziaływania inwestycji

Planowana inwestycja nie ma wpływu na działki sąsiednie, a w szczególności na działkę budowlaną nr 6/13, graniczącą bezpośrednio z terenem objętym opracowaniem oraz nie wykracza poza granice działki inwestycyjnej.

1.1.6. Warunki gruntowe

Wg kryteriów określonych w rozporządzeniu MSWiA z dnia 24.09.1998r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz.U. nr126 poz. 839) projektowany obiekt budowlany jest obiektem należącym do pierwszej kategorii geotechnicznej, warunki gruntowe w podłożu badanego terenu są proste

1.1.7. Odwodnienie terenu

Na terenie działek nr 12/8 i 7 znajduje się istniejąca instalacja kanalizacji deszczowej. Planowana inwestycja nie ma wpływu na pogorszenie funkcjonowania istniejącej instalacji. Obiekt zabezpieczony został przed nieprzewidzianym przelaniem się wody z niecki fontanny, za pomocą zaprojektowanego odwodnienia szczelinowo -przelewowego.

1.1.8. Konstrukcja nawierzchni

Należy odtworzyć istniejący układ warstw w obszarze nawierzchni z kostki betonowej.

W projekcie przyjęto następujący układ warstw konstrukcyjnych:

- kostka betonowa 10x20x6cm w szczelinach suchy piasek o frakcji 1-2mm 6,0 cm
- podsypka piaskowa o frakcji do 2mm 3,0 cm
- Podbudowa z piasku zagęszcz. cementem lub z kruszyw zagaszanych mech. min.30,0 cm
- warstwa odsączająca 10,0 cm
- rodzime podłoże

1.1.9. Ochrona zabytków.

Teren podlega ochronie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego należy zachować jednolity rysunek kompozycyjny nawierzchni chodników.

1.1.10. Wpływ eksploatacji górniczej na działkę

Teren nie leży w granicach terenu górniczego i nie podlega jego oddziaływaniu.

1.1.11. Informacja o charakterze istniejących i przewidywanych zagrożeń dla środowiska.

Fontanna oraz zagospodarowanie terenu nie stanowi zagrożenia dla otaczającego środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników i sąsiadów.

1.1.12. Inne konieczne dane wynikające ze specyfiki; charakteru i stopnia skomplikowania obiektu budowlanego i robót budowlanych

- zagadnienie to nie występuje
- prowadzenie robót budowlanych nie będzie powodować specjalnego zagrożenia i wymagań.

1.1.13 Dostęp z drogi publicznej na teren nieruchomości

Wjazd na teren nieruchomości poprzez drogę publiczną - ul. Stanisława Więckowskiego

1.1.14. Roboty rozbiórkowe

W ramach przedsięwzięcia przewiduje się rozebranie i demontaż:

- nawierzchni z kostki betonowej w zakresie granicy opracowania:
  - w pasie szerokości ok. 0,5m wokół remontowanej fontanny,
  - projektowanych studzienek rewizyjnych,
  - w miejscu projektowanej komory instalacyjnej
  - na szerokość wykopu wzdłuż przebiegu trasy instalacji sanitarnych i elektrycznych.
- elementów ceramicznych, szklwionych miejscach przebiegu trasy instalacji sanitarnych i elektrycznych.
- istniejącej betonowej niecki fontanny
- rzeźby wykonanej z kształtek ceramicznych
- istniejących instalacji wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i elektrycznej

Rozebranie i demontaż polegać będzie na częściowym zgruzowaniu i zutylizowaniu pozostałości po rozebranych elementach. Zdemonstwowaną, nieuszkodzoną kostkę betonową oraz kształtki ceramiczne z obszaru nawierzchni należy składować w miejscu do tego wytyczonym oraz zachować do powtórnego wykorzystania. Kształtki odzyskane z rozbiórki rzeźby, składować na palecie i poinformować Autora rzeźby o możliwości odbioru odzyskanego materiału. Po stronie Wykonawcy spoczywać będzie obowiązek właściwego magazynowania i zagospodarowania powstałych odpadów zgodnie z wymogami ustawy o odpadach.

1.1.14.1. Opis technologii prac rozbiórkowych

Przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych należy bezwzględnie sprawdzić czy obiekt nie jest podłączony do zewnętrznej instalacji elektrycznej.

Podczas rozbiórki należy uniemożliwić przejścia i przejazdy, jak również penetrację przez osoby postronne.

Należy na bieżąco prowadzić dziennik budowy, a w szczególności zapisy:

- kolejność i sposób wykonywania robót
- opis środków zabezpieczających użytych przy rozbiórce
- opis okoliczności towarzyszących rozbiórce i mających wpływ na przebieg robót i bezpieczeństwo ludzi.

Przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych pracownicy powinni zostać zapoznani z programem rozbiórki i poinstruowani o bezpiecznym sposobie jej wykonania. Usuwanie jednego elementu nie powinno wywołać nieprzewidzianego spadania lub zwalania innego. Roboty rozbiórkowe należy prowadzić ręcznie przy użyciu narzędzi pneumatycznych oraz mechanicznie.

Projektuje się następującą kolejność prac:

- roboty przygotowawcze
- rozbiórka kostki betonowej i kształtek ceramicznych w płaszczyźnie nawierzchni chodnika
- rozbiórka rzeźby z kształtek ceramicznych
- rozbiórka betonowej niecki fontanny
- uporządkowanie placu rozbiórki

1.1.14.2. Gospodarka odpadami z rozbiórki

Posiadacz odpadów powinien postępować z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami oraz wymogami ochrony środowiska.

Gruz i odpady z rozbiórki obiektów powinny być posegregowane w miejscu ich demontażu i magazynowane selektywnie do czasu wywozu ich z placu rozbiórki przez licencjonowaną i uprawnioną do tego firmę utylizacyjną.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadu (Dz.U. Nr 112, poz. 1206) materiały do rozbiórki obiektu należą do grupy 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.

Z rozbiórki obiektu powstaną odpady obojętne, niepowodujące zanieczyszczenia środowiska lub zagrożenia dla ludzi.

Z wytworzonych odpadów należy oddzielić te, które mogą stanowić zagrożenie dla ochrony środowiska.

1.1.15. Roboty ziemne

Zdjęcie warstw ziemi rodzimej na całej powierzchni zajmowanej przez istniejący obiekt fontanny oraz w obrysie projektowanej komory instalacyjnej, projektowanych studzienek rewizyjnych oraz przebiegu trasy instalacji sanitarnych i elektrycznych. Zgromadzenie jej w sąsiedztwie obiektu.

Koryto pod fundamenty nowej płyty fontanny wykonać po obrysie terenu utwardzonego do poziomu zgodnie z przekrojami konstrukcyjnymi, następnie zagęścić grunt lekkimi walcami lub płytami wibracyjnymi do $I_s=0,97$. W przypadku trudności z uzyskaniem wskaźnika, doziarnić grunt kruszywem łamanym lub żwirem.

Roboty ziemne wykonać wg zaleceń i pod kontrolą konstruktora.

O wykonaniu robót budowlanych przy fontannie pozostały nieutwardzony teren zasypać wcześniej zgromadzoną warstwą ziemi.

Opracował:
architekt IARP Marcin Hamerski

2. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY

2.1. Opis techniczny – architektura

2.1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt remontu rzeźby zraszanej wodą – Fontanna „Labirynt”. Obiekt znajduje się przy zbiegu al. Wojska Polskiego i ul. Więckowskiego, dz. nr 12/8 i dz. nr 7, jednostka ewidencyjna: 321406_1, Szczecin, obr. 1041, Gmina Szczecin, województwo zachodniopomorskie

2.1.2. Stanu istniejący

Omawiany obiekt jest wolnostojącą rzeźbą pełniącą funkcję fontanny miejskiej. Obiekt na planie prostokąta o wymiarach podstawy 4,89x4,69m i wysokości 2,14m. Nowoczesna rzeźba projektu prof. Ryszarda Wilka, wykonana przez Adama Jakubowskiego stanęła w 1997 roku przed siedzibą ówczesnego Pomorskiego Banku Kredytowego, który ufundował go wspólnie z Urzędem Miasta. Wykonana z klinkierowych pustaków konstrukcja w kształcie skośnie ściętego prostopadłościanu. Pierwotnie rzeźba zraszana była wodą, w postaci mgiełki wydobywającej się z dwóch dysz umiejscowionych w ścianie niecki fontanny. Oświetlona była za pomocą 1 oprawy oświetleniowej zamontowanej w płycie niecki, w jej centralnym punkcie.

Zgodnie z projektem prof. R. Wilka, kompozycja została ustawiona z niezależnych konstrukcyjnie (nie zostały „zastrzeżone”), sąsiadujących ze sobą ceramicznych kolumn, na żelbetowej płycie, której rzędna znajduje się 11cm poniżej poziomu nawierzchni placu. Każda z kolumn wykonana została ze szkliwionych, brunatnych kształtek ceramicznych, o ażurowym przekroju. Kształtki, z których wykonano kolumny nawiązują wymiarami do tradycyjnej cegły pełnej. Podstawa każdej kształtki ma wymiar 292x130mm. Kształtki różnią się między sobą wysokością, która stanowić powinna wielokrotność wysokości podstawowej równej 6cm, tzn.: 12cm, 18cm, 24cm, 30cm, 36cm oraz 48cm. W rzeczywistości wymiary kształtek wahają się ± 2 cm od wymiarów modułowych. Przyczyną rozbieżności w rozmiarach poszczególnych elementów może być sam proces wypalania i szkliwienia kształtek oraz ich ręczne wykonanie. Każda z kolumn zakończona została ażurową kształtką ściętą pod kątem 30stopni. Kształtki w poszczególnych kolumnach, stanowiących całość układu kompozycyjnego, połączono na stykach zaprawą cementową, a wewnętrzną przestrzeń kolumn zasypano piaskiem. Następnie wypełniono/zalano betonem konstrukcyjnym o nieznanym parametrach. Zaprawa nie wypełnia kolumn w pełni do poziomu powierzchni ich skośnego szczytu, stąd każda z nich jest niezależnym zbiornikiem wody opadowej, penetrującej tym samym strukturę konstrukcji.

Niecka fontanny o głębokości 11cm, wykonana została z płyty żelbetowej, zakończonej betonowym obrzeżem wysokości 5cm. Wykończenie obrzeża stanowią ceramiczne szkliwione kształtki, wykonane w tej samej technologii co rzeźba. Kształtki o przekroju 130x60mm, o zmiennej długości od 24 do 48cm licują się z powierzchnią nawierzchni chodnika.

Na dzień dzisiejszy stan techniczny obiektu ocenia się jako zły. Liczne ubytki w szkliwieniu, braki poszczególnych kształtek ceramicznych oraz pęknięcia i wykwyty solne stanowią o silnej destrukcji tkanki konstrukcyjnej.

2.1.3. Stan projektowany

Zakres prac projektowych, zgodnie z ustaleniami z Miejskim Konserwatorem Zabytków oraz autorem rzeźby prof. R. Wilkiem, obejmuje rekonstrukcję kompozycji z zastosowaniem nowych kształtek, produkowanych w Gozdnicy przez firmę Pilżys & Wojciechowski, 68-130 Gozdnica, ul. Witosza 28.

Prace projektowe obejmują:

- Wykonanie nowej niecki fontanny
- Wykonanie komory instalacyjnej
- Rekonstrukcję rzeźby w oparciu o wykonaną inwentaryzację stanu istniejącego i projekt konserwatorski wykonany przez mgr Mariusza Lewickiego
- Wykonanie nowej instalacji zraszającej
- Wykonanie odwodnienia szczelinowo- przelewowego, zapobiegającego przelewaniu się wody poza nieckę fontanny
- Wykonanie nowego oświetlenia obiektu

2.1.3.1. Niecka Fontanny i komora instalacyjna

Projektuje się wykonanie nowej płyty niecki fontanny 4,89x4,69m oraz przyległej do niej komory instalacyjnej o wymiarach 3,3x1,3m .

- Ściany fundamentowe niecki basenu- żelbetowe, beton kl. W8, gr. 20cm, głębokość posadowienia -0,96m p.p.t.
- Płyta fundamentowa komory instalacyjnej – żelbetowa, beton kl. W8, gr. 20cm, głębokość posadowienia -1,99m p.p.t.
- Płyta niecki basenu i komory instalacyjnej- żelbetowa, beton kl. W8, o zmiennej grubości 20cm-40cm, głębokość posadowienia -0,40-0,60m p.p.t. Nad częścią komory instalacyjnej otwór rewizyjny z dwoma systemowymi klapami rewizyjnymi o wymiarach 60x100cm i 60x60cm.
- Komora instalacyjna dwudzielna – ściany żelbetowe gr. 20 cm. Należy zastosować izolację termiczną studni z polistyrenu ekstrudowanego gr. 5cm na głębokość minimum 1m poniżej terenu, zabezpieczonego siatką z włókna szklanego wtopionego w zaprawę klejową oraz osłoniętą folią tłoczoną. Folia mocowana za pomocą łączników mechanicznych z podkładkami uszczelniającymi ,do warstwy wylewki ,wykończenie- listwa zamykająca do folii tłoczonej.
- Obrzeże niecki fontanny- ścianki żelbetowe, beton kl. W8, gr. 10cm
- Wykończenie obrzeża fontanny – kształtki ceramiczne szklwione o przekroju 130x60mm i zmiennej długości od 24 do 48cm.

Po wykonaniu płyty fundamentowej wykonanie wyrównawczej warstwy spadkowej w postaci wylewki betonowej, mrozo- i wodoodpornej, z betonu kl. W8, ze spadkiem ok 0,5% , o grubości min. 6cm

Szczegółowe rozwiązania oraz układ warstw konstrukcyjnych przedstawione zostały w części graficznej opracowania- rys. nr A.1, A.2, A3, A.4 i A.5

2.1.3.2. Rzeźba

Projektuje się montaż nowych kształtek zamówionych i wyprodukowanych przez Pilżys & Wojciechowski, 68-130 Gozdnica, ul. Witosa 28 według szczegółowego zestawienia elementów ceramicznych wykonanego na podstawie szczegółowej inwentaryzacji i analizie konstrukcji oraz układu poszczególnych elementów ceramicznych.

Żelbetowe elementy stanowiące rdzeń konstrukcyjny kolumn ceramicznych zostaną wykonane z betonu C30/37, W8, F150, stali AIIIN BSt500S. Wykonać zgodnie z projektem konstrukcji.

Do montażu kształtek, jako kleju wiążącego na ich stykach zaleca się stosowanie kitu na bazie żywicy epoksydowej typu D.E.R. lub produktu równoważnego, utwardzanej modyfikowanymi utwardzaczami aminowymi typu Akfanil 50 lub produktu równoważnego i mielonej mączki kolainitowej (ceglanej) o bardzo drobnym uziarnieniu. Należy zwrócić uwagę na hydrofobową szczelność połączeń. Konstrukcyjne, stopniowe zalanie struktury wewnętrznej kształtek/kolumn betonem wodoszczelnym kl. W8, zawibrowanym wąsko-przestrzennym wibratorem w strukturze odlewu i pielęgnowanym zgodnie z instrukcją producenta nastąpi po całkowitym związaniu kitu żywicznego, tak aby uzyskać jak najlepszą szczelność połączeń i uniknąć przedostania się betonu na zewnątrz. Należy zwrócić uwagę na dociśnięcie betonu do wszystkich powierzchni ścian konstrukcji. Poziom betonu powinien sięgać najwyższego poziomu krawędzi ostatnich kształtek prostych kolumn. Ostatnie kształtki skośne projektuje się, jako zdylatowane od konstrukcji każdej kolumny, w celu uniknięcia zastoju wody. Kształtki skośne należy mocować na dystansie wykonanym z wklejanych stalowych , nierdzewnych kotew chemicznych zachowując prześwit pomiędzy kształtkami o odległości minimum 10mm.

W trakcie budowy może zdarzyć się konieczność cięcia kształtek ceramicznych, w celu zachowania jednolitej płaszczyzny spadku ściętych pod kątem 30stopni elementów wieńczących. W takim przypadku do wykonania uzupełnień niewielkich ubytków w kształtkach należy użyć barwionych w masie zapraw mineralnych na bazie cementu trasowego i piasku płukanego.

Po zakończeniu budowy zaleca się wykonanie dokumentacji powykonawczej.

2.1.3.3 Odwodnienie szczelinowo- przelewowe

W celu zabezpieczenia przed przelaniem się wody poza obrys niecki fontanny projektuje się montaż 4 koryt liniowych z pokrywą asymetryczną, szczelną wbudowanych w płytę fundamentową niecki fontanny. Każde koryto połączone zostało z odrębną studzienką rewizyjną, usytuowaną poza obrysem płyty fundamentowej. Takie rozwiązanie daje możliwość szybkiej i prostej konserwacji koryt. Studzienki połączono bezpośrednio z instalacją kanalizacji sanitarnej- zgodnie z projektem instalacji sanitarnych.

2.1.3.4. Oświetlenie fontanny

Projektuje się nowe oświetlenie płyty fontanny w postaci liniowego oświetlenia – światłowodowy świecący bokiem, montowane wzdłuż obrzeża niecki fontanny od jej wewnętrznej strony z ledowym źródłem światła w postaci generatora, umieszczonego poza niecką fontanny, w komorze instalacyjnej. Dodatkowo projektuje się oświetlenie punktowe rozmieszczone równomiernie w płycie niecki w celu podkreślenia i uwydatnienia kompozycji przestrzennej. Rozmieszczenie punktów świetlnych przedstawiono na rysunku nr A.3. W trakcie prac betoniarskich i szalunkowych należy pamiętać o wykonaniu przepustów płycie fundamentowej, średnicą dostosowanych do średnicy zastosowanych opraw.

2.1.3.5. Izolacje przeciwwodne

Fundamenty należy izolować przeciwwodnie dwoma warstwami dyspersyjnej masy asfaltowo-kauczukowej np. Dysperbit

2.1.3.6. Izolacja termiczna

Ściany fundamentowe komory instalacyjnej od strony zewnętrznej ocieplone płytami z polistyrenu ekstrudowanego XPS o wytrzymałości na ściskanie ≥ 300 kPa gr. 5cm klejonymi do pionowej płaszczyzny ściany wcześniej zagruntowanej 2x preparatem bitumicznym Dysperbit, na głębokość minimum 1m poniżej terenu, zabezpieczonego siatką z włókna szklanego wtopionego w zaprawę klejową oraz osłoniętą folią tłoczoną. Folia mocowana za pomocą łączników mechanicznych z podkładkami uszczelniającymi, do warstwy wylewki, wykończenie- listwa zamykająca do folii tłoczonej.

2.1.3.7. Konserwacja skrzynki licznikowej

Przewiduje się konserwację skrzynki licznikowej w następującym zakresie:

- Usunięcia łuszczących się powłok malarskich
- Oczyszczenia i pomalowania skrzynki farbą antykorozyjną w kolorze jasnoszarym
- Uzupełnienia brakującego szklenia

Opracował:
architekt IARP Marcin Hamerski

3.KONSTRUKCJA

3.1.Opis techniczny – konstrukcja

3.1.1.Przedmiot inwestycji

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Projekt Budowlany Remontu fontanny „Labirynt” w Szczecinie u zbiegu ulic Więckowskiego i al. Wojska Polskiego, dz. nr 7, 12/8, obręb 1041.

3.1.2.Stan istniejący

Przedmiotowa fontanna znajduje się u zbiegu ulic Więckowskiego i al. Wojska Polskiego, dz. nr 7, 12/8, obręb 1041. Kształtki ceramiczne tworzące część naziemną przeznaczone do rozbiórki, fundament zakwalifikowany do rozbiórki i utylizacji. Kształtki które uda się odzyskać zostaną oczyszczone i ponownie użyte.

3.1.3.Zakres projektu

Opracowanie projektowe dotyczy budowy płyty będącej fundamentem dla odrestaurowanej fontanny oraz trzpieni nośnych stanowiących wypełnienie kształtek ceramicznych . Płyta została zaprojektowana jako żelbetowa gr. od 20 do 40cm wraz z opaską w postaci żelbetowej belki obwodowej o wymiarach 20X56 posadowionej poniżej strefy przemarzania. Żelbetowe elementy fontanny zostaną wykonane z betonu C30/37, W8, F150, stali AIIIN BSt500S. Otulina zbrojenia przyjęto 4 cm. Maksymalna ilość kształtek ceramicznych w pionie bez wypełnienia betonem – 2 szt. Przed przystąpieniem do betonowania skutecznie uszczelnić wszelkie szczeliny pomiędzy kształtkami ceramicznymi. Prace prowadzić pod nadzorem osób posiadających odpowiednie uprawnienia. Szczególną uwagę zwrócić na konieczność właściwego zagęszczenia i pielęgnacji betonu.

3.1.4.Warunki gruntowe

Wg kryteriów określonych w rozporządzeniu MSWiA z dnia 24.09.1998r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz.U. nr126 poz. 839) projektowany obiekt budowlany jest obiektem należącym do pierwszej kategorii geotechnicznej, warunki gruntowe w podłożu badanego terenu są proste.

3.1.5.Uwagi końcowe

- roboty betonowe należy prowadzić zgodnie z PN-63/B06251 - Roboty betonowe i żelbetowe. Wymagania techniczne.
- prace ziemne prowadzić zgodnie z PN-68/B06050 - Roboty ziemne w budownictwie. Wymagania w zakresie wykonywania i badania przy odbiorze
- wykopy powinny być chronione przed niekontrolowanym napływem do nich wód pochodzących z opadów atmosferycznych

Opracował:
mgr inż. Marcin Czechowski

4. INSTALACJE SANITARNE

4.1 Opis techniczny- instalacje sanitarne

4.1.1. Zakres opracowania

Opracowanie w swoim zakresie obejmuje wymianę instalacji elektrycznej na potrzeby zasilania urządzeń sanitarnych i oświetlenia REMONTOWANEJ RZEŻBY ZRASZANEJ WODĄ FONTANNY "LABIRYNT" zlokalizowanej u zbiegu ulic Więckowskiego i al. Wojska Polskiego w Szczecinie, dz. nr 7, 12/8; obręb nr 1041.

4.1.2. Punkt przyłączenia

Zgodny z umową z operatorem energetycznym

Lokalizacja: przy ścianie banku dz. nr 7 obręb 1041

Miejscem dostarczania energii elektrycznej i połączenia projektowanej instalacji odbiorczej obiektu z siecią elektroenergetyczną niskiego napięcia będą zaciski prądowe przewodów na wyjściu od zacisków układu pomiarowego w szafce pomiarowej, w kierunku instalacji odbiorcy. Miejsce dostarczania energii stanowi jednocześnie granicę własności i eksploatacji pomiędzy stronami.

4.1.3. Układ pomiarowo-rozliczeniowy energii elektrycznej

Układ pomiarowy: bezpośredni 1-fazowy

Lokalizacja: istniejąca szafka przy ścianie budynku banku dz. nr 7 obręb 1041

4.1.4. Bilans mocy obiektu

Moc zainstalowana projektowana:

Pi = 2,9kW

Moc zapotrzebowana:

Ps = 2,0 kW

Moc przyłączeniowa z Enea Operator Sp. z o.o.

wynikająca z zabezpieczenia przedlicznikowego

Pp = 5,0kW

5,0kW > 2,0kW

Moc przyłączeniowa jest wystarczająca na potrzeby obiektu

4.1.5. Zasilanie obiektu – wewnętrzna linia zasilająca

Istniejący kabel zasilający obiekt należy wymienić na kabel typu YKY2x10mm² o długości l=25m prowadzić zgodnie z rysunkiem nr E1 plan zagospodarowania terenu. Kabel w ziemi należy układać linią falistą z zapasem 3% długości rowu, na 10 cm warstwie piasku na głębokości 70 cm pod powierzchnią terenu. Na całej długości prowadzić w rurze osłonowej. Ułożony kabel należy zasypać warstwą piasku o grubości co najmniej 10 cm, a następnie warstwą gruntu rodzimego o grubości 20 cm i przykryć folią z tworzywa sztucznego w kolorze niebieskim o szerokości 20cm. Krawędzie pasa folii powinny wystawać, co najmniej 5cm poza zewnętrzne krawędzie skrajnych kabli. Przy szafce pomiarowej i w miejscu zainstalowania rozdzielnic głównej zaleca się pozostawić zapas kabla nie mniejszy niż 2 m. Promień gięcia kabli nie może być mniejszy niż 15-krotna średnica zewnętrzna kabla.

4.1.6. Układ sieci odbiorczej

Układ sieci do projektowanej tablicy głównej obiektu typu TN-C. Punkt podziału sieci i przejście z układu TN-C na TN-S będzie w rozdzielnicie głównej obiektu RG. Punkt należy połączyć z uziomem fundamentowym lub pionowym uziomem szpilkowym typu Galmar, rezystancja uziomu nie może być większa niż 10Ω.

4.1.7. Instalacja gniazd wtyczkowych U=230V

Dla zasilania odbiorników 230V oraz urządzeń serwisowych zaprojektowano gniazda natynkowe o stopniu ochrony min. IP44. Gniazda instalować na wysokości h=1,0m od poziomu podłogi. Gniazda zasilic przewodami YDY3x2,5mm² z RG zgodnie z rysunkami. Przewody układać w trasach kablowych w rurkach elektroinstalacyjnych samogasnących. Obwody gniazd zabezpieczono zbiorczo wyłącznikami różnicowoprądowymi typu P300 ΔIN=30mA oraz wyłącznikami nadprądowymi typu S300.

4.1.8. Oświetlenie pomieszczenia technologicznego

Pomieszczenie technologiczne należy wyposażyć w oświetlenie sztuczne za pomocą jednej oprawy typu LED o mocy P=18W, min. IP44 oraz łącznika oświetleniowego.

Przewody układać w trasach kablowych w rurkach elektroinstalacyjnych samogasnących (możliwie z instalacją gniazd wtyczkowych). Instalację oświetlenia wykonać przewodami YDY3x1,5mm² zgodnie z rysunkami. Łącznik oświetlenia instalować przedziale wysokości h=1,1–1,2m od poziomu podłogi. Stopień ochrony jak dla pomieszczeń mokrych - osprzęt szczelny co najmniej IP44

4.1.9. Oświetlenie fontanny

Dobór opraw zgodny z projektem architektury, należy zastosować typowe basenowe punkty

LED oraz oświetlenie liniowe zgodnie z rysunkiem E3.

Wszystkie urządzenia świetlne muszą być dostosowane do pracy pod wodą na głębokość do 1m.

Zasilanie bezpieczne $U=24V$, stopień ochrony opraw punktowych IP68, opraw liniowych min. IP67. Do każdej oprawy należy doprowadzić osobny przewód typu - H07RN-F3x1,5mm² - w osłonie typu peschel. Sterowanie za pomocą zegara astronomicznego zainstalowanego w rozdzielnicy głównej RG

Rozstaw punktów świetlnych przedstawiono na rys. nr E3.

4.1.10. Instalacja uziemienia

Należy wykonać uziom otokowy bednarką ocynkowaną FeZn30x4. Instalację uziemiającą ułożyć wokół obiektu płaskownikiem FeZn30x4mm podłączyć zbrojenia konstrukcji ze zbrojeniem fundamentu. Rezystancja uziomu nie może być większa niż 10Ω. Wykonać złącze kontrolne w pomieszczeniu.

Jako główną szynę wyrównawczą przewidziano zainstalowanie szyny FeZn30x4 wokół wnętrza pomieszczenia technologicznego.

Do szyny przyłączyć:

- szynę PE rozdzielnicy głównej RG – LgYżo16mm²,
- części przewodzące konstrukcji obiektu - FeZn30x4
- wykonać połączenia wyrównawcze dodatkowe (miejscowe) - LgYżo 4mm²

4.1.11. Zasilanie urządzeń technologicznych

Wykonać zgodnie z rysunkami branży elektrycznej, wytycznymi technologicznymi branży sanitarnej pkt 5.1.6 oraz DTR dostarczonych urządzeń.

Przed zamówieniem urządzeń należy uzyskać akceptację Inwestora oraz potwierdzić na piśmie zasady sterowania pompą obiegiową fontanny.

4.1.12. Trasy kablowe

Trasy kablowe należy zbudować z elementów trwałych pozwalających na zachowanie odpowiednich promieni gięcia wiązek kablowych na załamaniach. Wartości minimalne promieni gięcia przewodów są podane w kartach katalogowych producenta. Rozmiary korytek i rur elektroinstalacyjnych z tworzyw samogasnących dobierać w zależności od maksymalnej liczby przewodów w danym miejscu instalacji. Należy przyjąć zapas rzędu 40% na potrzeby ewentualnej rozbudowy infrastruktury.

Podczas tyczenia trasy należy uwzględnić konstrukcję budynku oraz bezkolizyjność z innymi instalacjami i urządzeniami, trasa powinna przebiegać wzdłuż linii prostych równoległych i prostopadłych do ścian i stropów. Instalacja powinna być względnie dostępna dla konserwacji i remontów.

4.1.13. Wytyczne układania zewnętrznych kabli elektroenergetycznych

Sposób prowadzenia kabli

Kabel w ziemi należy układać w rurach ochronnych DVR linią falistą z zapasem 3% długości rowu, na 10 cm warstwie piasku na głębokościach:

a/ 80cm – kable 0,4 kV i oświetleniowe (pod drogami)

b/ 70 cm – kable 0,4 kV i oświetleniowe (pod trawnikami)

Ułożony kabel należy zasypać warstwą piasku o grubości co najmniej 10 cm, a następnie warstwą gruntu rodzimego o grub. 20 cm i przykryć folią z tworzywa sztucznego w kolorze niebieskim o szerokości 20cm. Krawędzie pasa folii powinny wystawać, co najmniej 5cm poza zewnętrzne krawędzie skrajnych kabli. Promień gięcia kabli nie może być mniejszy niż 15-krotna średnica zewnętrzna kabla.

Skrzyżowanie i zbliżenia kabli z istniejącym uzbrojeniem podziemnym

Wszystkie skrzyżowania, zbliżenia kabli z uzbrojeniem podziemnym należy wykonać zgodnie z normą N SEP-004. W przypadku, gdy z uzasadnionych względów odległości izolacyjne nie mogą być zachowane należy zastosować rury ochronne z PP.

Oznaczenia linii kablowych

Kable w ziemi powinny być zaopatrzone na całej długości w trwałe oznaczniki rozmieszczone w odstępach nie większych niż 10 m oraz przy skrzyżowaniach, wejściach do kanału, rur i na końcach kabli. Na oznaczniku należy umieścić np: YKY2x10mm² - ZASILANIE FONTANNA – ZUK

4.1.14. Ochrona

Ochrona przeciwporażeniowa (według PN-IEC 60364)

Ochrona podstawowa przed dotykiem bezpośrednim zapewniona poprzez:

- izolowanie części czynnych
- zastosowanie urządzeń o stopniu ochrony IP powyżej 2X

- zastosowanie napięcia bezpiecznego $U=24V$
- Zastosowano samoczynne wyłączenie zasilania poprzez:
- użycie wyłączników instalacyjnych oraz różnicowoprądowych
- Ochrona przed przeciążeniami i zwarciami:
- realizowana za pomocą wyłączników instalacyjnych, oraz bezpieczników

4.1.15. Uwagi końcowe

Całość robót instalacyjnych i montażowych wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz warunkami technicznymi. Po zakończeniu prac Wykonawca zobowiązany jest wykonać dokumentację powykonawczą oraz próby funkcjonalne, pomiary i badania. Z prób funkcjonalnych, pomiarów i badań należy wykonać protokoły i załączyć je do dokumentacji powykonawczej.

Próby funkcjonalne, pomiary i badania powinny objąć:

- Działanie ochrony przeciwporażeniowej (impedancja pętli zwarcia, ciągłość przewodu ochronnego),
- Rezystancja izolacji przewodów i kabli,
- Rezystancja uziemienia

Opracował
Mgr Łukasz Stawirej

5. INSTALACJE SANITARNE

5.1. Opis techniczny – instalacje sanitarne

5.1.1 Wstęp

Opracowanie w swoim zakresie obejmuje projekt przyłącza wodociągowego, zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej i wodociągowej oraz technologii fontanny dla REMONTOWANEJ RZEŻBY ZRASZANEJ WODĄ FONTANNY "LABIRYNT" zlokalizowanej u zbiegu ulic Więckowskiego i al. Wojska Polskiego w Szczecinie, dz. nr 7, 12/8; obręb nr 1041.

5.1.2 Podstawa opracowania

Podstawę opracowania stanowią:

- podkłady architektoniczne
- plan sytuacyjny
- aktualne normy i przepisy
- zlecenie Inwestora.

5.1.3 Zakres opracowania

- przyłącze wodociągowe,
- zewnętrzna instalacja wodociągowa,
- zewnętrzna instalacja kanalizacji sanitarnej,
- technologia fontanny.

5.1.4 Przyłącze i zewnętrzna instalacja wodociągowa

Zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia, woda dostarczana będzie z istniejącego wodociągu o średnicy 100 żeliwo znajdującego się w ul. Wojska Polskiego/Pl. Zwycięstwa.

Istniejący odcinek wodociągu w120 oraz istniejącą studnię wodomierzową wskazane w części graficznej opracowania należy zlikwidować.

Włączenie projektowanego przyłącza do wodociągu 100 żeliwo nastąpi poprzez obejmę do nawiercania pod ciśnieniem do rur żeliwnych DN100/DN25. Następnie należy zamontować zasuwę żeliwną kątową do przyłączy domowych DN25 z odejściem do rur PE i podłączyć do projektowanego przyłącza.

Przed przystąpieniem do robót należy dokonać odkrywki istniejącej sieci w celu określenia jej zagłębienia. Trasa, średnice, spadki oraz głębokość ułożenia wodociągu wykonać zgodnie z częścią graficzną opracowania.

Projektowane przyłącze wykonać z rur PE 80 SDR 11 PN 12,5 dn 32x3,0 w kolorze niebieskim.

Zewnętrzną instalację wodociągową wykonać z rur PE 80 SDR 11 PN 12,5 dn 50x4,6 i 25x2,5 w kolorze niebieskim.

Nad rurociągiem (30cm nad górą rury,) wzdłuż należy ułożyć taśmę z wkładką ze stali nierdzewnej łączoną na zacisk w celu umożliwienia lokalizacji przewodów PE. Oznaczenie uzbrojenia na przewodach wodociągowych dokonuje się za pomocą tablic tworzywowych umieszczonych na istniejących trwałych obiektach budowlanych lub specjalnych słupkach, na wysokości ok. 2 m nad terenem, w miejscach widocznych, w odległości nie większej niż 5 m od oznaczanego uzbrojenia zgodnie z PN-86/B-09700.

Woda z wodociągu przeznaczona jest na cele technologiczne. Obliczeniowe zapotrzebowanie wody na cele technologiczne dla projektowanego zamierzenia inwestycyjnego (zgodnie z normą PN-92/B-01706 „Instalacje wodociągowe. Wymagania w projektowaniu”) wynosi: $q = 0,5 \text{ dm}^3/\text{s} = 1,8 \text{ m}^3/\text{h}$.

W celu opomiarowania zużycia wody zaprojektowano zestaw wodomierzowy zlokalizowany w studni wodomierzowej betonowej 1000x1000mm. Za zestawem wodomierzowym w kolejnej komorze 2000x1000mm zlokalizowany będzie zestaw pompy zaopatrujący dysze fontanny w wodę.

Zestaw wodomierzowy składa się z: zaworu odcinającego skośnego DN25 przed wodomierzem, wodomierza skrzydełkowego typu JS1,6 DN15 z nakładką do odczytu radiowego, oraz za wodomierzem zaworu odcinającego skośnego DN25 ze spustem i zaworu antyskażeniowego CA DN25.

Wodomierz montować w pozycji horyzontalnej z tarczą licznika skierowaną do góry. Przed wodomierzem zachować odcinek prosty przewodu o długości $3 \times D_n$ (średnic nominalnych wodomierza), za wodomierzem odcinek długości $1 \times D_n$, wodomierz należy umieścić na wysokości

min. 0,30 m od posadzki. Zestawy wodomierzowe zainstalować w studni wodomierzowej zlokalizowanej na terenie działki inwestora.

Projektuje się komorę instalacyjną wodomierzową 1000x1000mm oraz pompową betonową 2000x1000mm zlokalizowaną na działce Inwestora z oddzielnymi włączami. Komora powinna być zabezpieczona przed napływem wód gruntowych oraz tak skonstruowana, aby nie był możliwy napływ ścieków deszczowych. Ściany i strop powinny posiadać współczynnik przenikania ciepła zapewniający zawsze utrzymanie dodatnich temperatur na poziomie przewodów i wodomierza (+4°C). Zastosować izolację termiczną studni z polistyrenu ekstrudowanego zabezpieczonego siatką z włókna szklanego wtopionego w zaprawę klejową oraz osłoniętą folią tłoczoną. Prefabrykowane elementy betonowe i żelbetowe stosowane do montażu studni wodomierzowej i pompowej oraz elementy wykonywane na budowie muszą być z betonu o klasie wytrzymałości min. C 35/45, o nasiąkliwości betonu 5%, o wodoszczelności min W8. W komorze stosować stopnie złazowe kanałowe (klamry). Komora wodomierzowa powinna posiadać osadnik w dnie o wymiarach min. 25x25x25cm dla wypompowania wody. Komory wyposażać we włącz kanałowy okrągły o wymiarach 0,6 m w klasie B125. Przejścia przewodów przez ściany komory wykonać jako szczelne z zastosowaniem rur osłonowych.

5.1.4.1 Roboty ziemne

Wykopy pod rurociągi wykonać jako wąskoprzestrzenne odeskowane z zastosowaniem rozpór. Dno wykopu oczyścić z ostrych kamieni i innych części stałych mogących spowodować uszkodzenie rury PE. Podłoże naturalne powinien stanowić nie naruszony rodzimy grunt sypki, naturalnej wilgotności (odwodniony trwale lub na okres budowy) o wytrzymałości większej niż 0,05 MPa, dający się wyprofilować wg kształtu spodu przewodu (w celu zapewnienia jego oparcia na dnie wzdłuż długości na 1/4 obwodu), nie powodujący zagrożenia korozyjnego. Rury układać na 15 cm podsypce piaskowej. Po ułożeniu zasypać warstwą piasku 30 cm nad wierzch rury i zagęścić. Resztę wykopu należy wypełnić gruntem rodzimym niespoistym (w przypadku gruntów spoistych zasypka piaskiem zasypowym). Zasypkę zagęszczać warstwami z zagęszczeniem każdej warstwy zgodnie z normą BN-72/8932-02 „Roboty drogowe i kolejowe. Roboty ziemne”. Wskaźnik zagęszczenia gruntu I_s powinien wynosić: w obszarze ruchu pojazdów do $I_s = 1,0$, poza nim $I_s = 0,95$.

Przed przekazaniem przyłącza oraz zewnętrznej instalacji wodociągowej do eksploatacji i przed zasypaniem należy wykonać próbę wytrzymałości i szczelności na ciśnienie 1,0 MPa. Próby ciśnienia należy wykonać zgodnie z PN-81/B-10725 i wymaganiami producenta rur. Wyniki prób powinny być ujęte w protokołach podpisanych przez przedstawicieli wykonawcy, nadzoru inwestycyjnego i użytkownika. Po uzyskaniu pozytywnych wyników prób szczelności sieć wodociągową poddać płukaniu i dezynfekcji używając w tym celu czystej wody wodociągowej. Przed zasypaniem rurociągi zinventaryzować geodezyjne.

5.1.5 Zewnętrzna instalacja kanalizacji ogólnospławnej

Ścieki z fontanny oraz studni wodomierzowej i pompowej odprowadzane będą do istniejącego przykanalika kanalizacji (odprowadzającego ścieki z istniejącej fontanny) znajdującego się w pobliżu fontanny.

Przed przystąpieniem do robót należy dokonać odkrywki istniejącego przykanalika do wpustu „S0” w celu określenia jego dokładnego zagłębienia i średnicy. Następnie przewody kanalizacyjne prowadzić ze spadkiem od wpustu do projektowanych odwodnień. Istniejący wpust „S0” należy oczyścić, a istniejące podejście do fontanny zdemontować i we wpuscie otwór szczelnie zaślepić.

Nadmiar wody z fontanny odprowadzany będzie poprzez odwodnienia szczelinowo – przelewowe do projektowanej instalacji kanalizacji.

Trasa, średnice, spadki oraz głębokość ułożenia zewnętrznej instalacji kanalizacji wykonać zgodnie z częścią graficzną opracowania.

Przewody należy wykonać z rur i kształtek PVC średnicy 160 i 110mm klasy S o połączeniach kielichowych z uszczelką gumową (EPDM, TPE), o powierzchni zewnętrznej gładkiej, o jednorodnej strukturze ścianki rur i kształtek, o sztywności obw. nominalnej min. 8 kN/m².

Uzbrojenie zewnętrznej instalacji kanalizacji stanowi studnia DN 425 PVC. Włącz do studni przewidziano: klasy B125 wg PN-EN 124 w podjeździe dla samochodów osobowych z włączem żeliwnym.

Przed przekazaniem kanalizacji do eksploatacji i przed zasypaniem należy wykonać próbę szczelności na ciśnienie nie mniejsze niż 10kPa i nie większe niż 50kPa w czasie min 30min. Próby ciśnienia należy wykonać zgodnie PN-EN 1610:2002 i wymaganiami producenta rur. Wyniki prób

powinny być ujęte w protokołach podpisanych przez przedstawicieli wykonawcy, nadzoru inwestycyjnego i użytkownika. Po uzyskaniu pozytywnych wyników prób szczelności instalacji, poddać płukaniu. Po wykonaniu kanały zinwentaryzować geodezyjne.

5.1.5.1 Roboty ziemne

Rurociągi układać w wykopach suchych kombinowanych do głębokości 1,6 m wąskoprzestrzennych odeskowanych z zastosowaniem rozpór, powyżej 1,6 m szerokoprzestrzennych o ścianach skarpowatych. Dno wykopu należy dokładnie oczyścić oraz zniwelować. Roboty ziemne dla projektowanej kanalizacji wykonać zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi i normami: PN-68/B-06050, BN-83/8836-02 oraz instrukcjami opracowanymi przez producenta rur. Dodatkową głębokość wykopu dla wyrównania dna wykopu i wzmocnienia struktury gruntu musi być wykonana sposobem ręcznym. Wypoziomowana podsypka o grubości ok. 10 cm musi być luźno ułożona i nieubita, aby zapewnić odpowiednie podparcie dla rury i kielicha. Materiał użyty do podsypki nie może zawierać ostrych kamieni i cząstek stałych o wymiarach powyżej 30 mm. Obsypka rurociągów musi zagwarantować odpowiednie podparcie ze wszystkich stron. Powinna być wykonana szybko po stwierdzeniu prawidłowości posadowienia rur. Materiał użyty do wykonania obsypki powinien spełnić te same warunki co materiał do wykonania podłoża. Obsypka rur musi być prowadzona aż do uzyskania grubości warstwy co najmniej 20 cm (po zagęszczeniu) powyżej wierzchu rury. Pozostałą część zasypki wykopów nad obsypką należy wykonać z gruntu rodzimego jeżeli istnieje możliwość zagęszczenia go do $I_s 1,0$ z gruntu należy usunąć duże i ostre kamienie. W przypadku braku możliwości wykorzystania gruntu rodzimego do zasypania wykopów, brak możliwości odpowiedniego zagęszczenia należy rurociągi zasypać piaskiem zasypowym. Wskaźnik zagęszczenia gruntu I_s powinien wynosić: w obszarze ruchu pojazdów do $I_s=1,0$, poza nim $I_s=0,95$.

5.1.6 Technologia fontanny

Zespół składa się z fontanny oraz pompowni. Projektuje się zasilanie fontanny w obiegu zamkniętym. Odpływ z fontanny do pompy poprzez dwa wpusty DN100 żeliwne w fontannie do pompowni. W fontannie zastosowano przelewy awaryjne w postaci przelewów szczelinowych, przelew ustawić na wysokości 6-6,5cm od dna fontanny (-0,06m). Poziom wody w fontannie wynosić będzie około 5cm od dna, objętość wody w układzie wynosi w przybliżeniu 1,1m³, średnie dzienne zużycie wody związane z parowaniem i bezwładnością układu założono w ilości około 0,15 m³/d.

W studni pompowej należy przewidzieć na układzie pompowym przed pompą: zawór upustowy Dn50 (przewidzieć podłączenie odpływu do kanalizacji odwadniającej), zawór odcinający skośny Dn40, filtr siatkowy Dn40 z sitem ze stali nierdzewnej, za pompą: zawór zwrotny Dn40 zawór spustowy Dn15 ze złączką do węża w celu spuszczenia wody na okres zimowy (zlokalizowany przy rozdzielaczu PE), za rozdzielaczem zawory odcinające skośne Dn20 na przewodzie zasilania każdej dyszy.

Napełnianie wody w fontannie automatycznie. Ubytki wody będą wyrównywane poprzez czujnik poziomu wody „CP-2”, który sterować będzie zaworem elektromagnetycznym umieszczonym na przewodzie wody zasilającej z wodociągu. Czujnik współpracować będzie z trzema sondami Sk1/500: sondą odniesienia, roboczą górną i roboczą dolną wyposażone w głowice zamknięte w puszcze hermetycznej. Montaż sond w okolicy wpustu, przymocowane do elementów dekoracyjnych fontanny, różnica poziomów sondy górnej i dolnej 2-5cm. Za zestawem wodomierzowym w komorze pomp na przewodzie zasilającym należy zamontować zmiękcacz wody o przepływie 1,8-2,0m³/h np. Orion 30 Watersystem lub równoważne (montaż zgodnie z DTR urządzenia).

W fontannie zaprojektowano pięć nieruchomych dyszy mgławicowych z przyłączem 3/4", o wydatku 15-20 l/min, spadku ciśnienia na dyszy 6-10 mH₂O np. DM08-3/4" Watersystem lub równoważne.

Zaprojektowano pompę obiegową elektroniczną (z przetwornicą częstotliwości oraz zabezpieczeniem przed przeciążeniem) o wydajności 6,0m³/h, wysokości podnoszenia 20mH₂O, pompę wyposażać dodatkowo w zewnętrzny przetwornik ciśnienia (np. MBS 0-2,5bar lub równoważny) do regulacji pracy pompy w zależności od ustawionego ciśnienia oraz wibracyjny czujnik suchobiegu w komplecie z przekaźnikiem (typu FTL 3119T4/0-24V DC lub równoważny). Pompę wyposażać również w układ sterowania czasowego- godziny pracy pompy ustalić na etapie wykonawstwa z Inwestorem.

Komorę pompową należy wyposażyć w wentylację mechaniczną działającą okresowo sterowaną wyłącznikiem czasowym. Zastosowano wentylator kanałowy o wydajności 50m³/h i sprężu 50Pa. Wywiew kominkiem wywiewnym umieszczonym w fontannie (zgodnie z rysunkiem) nawiew poprzez otwór nawiewny w postaci wpustu żeliwnego DN100 w stropie komory, odprowadzenie niewielkich ilości wody opadowej z wpustu do kanalizacji odwadniającej zlokalizowanej w komorze, poprzez redukcję 110/200 z przerwą powietrzną 7-10cm.

Na okres zimowy fontannę i urządzenia należy zabezpieczyć przed mrozem i zanieczyszczeniami mechanicznymi, instalację opróżnić całkowicie z wody.

Do urządzeń elektrycznych w komorze pomp należy doprowadzić zasilanie elektryczne min.: do pomp, przełącznika suchobiegu, czujnika „CP-2”, elektrozaworu, wentylatora.

5.1.7 Uwagi końcowe

Przed przystąpieniem do robót przy włączeniu się do istniejących sieci, przykanalików należy dokonać odkrywki w celu dokładnej lokalizacji przewodu oraz faktycznego zagłębienia.

Całość prac należy wykonać zgodnie z „Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano - Montażowych - tom II Instalacje Sanitarne” z uwzględnieniem aktualnych norm i przepisów BHP i przeciwpożarowych oraz zgodnie z instrukcjami i kartami katalogowymi producentów.

W przypadku wątpliwości co do zawartych rozwiązań projektowych wykonawca zobowiązany jest do ich wyjaśnienia z projektantem.

Obowiązkiem wykonawców instalacji jest dostarczenie wymaganych, aktualnych atestów (dopuszczeń, certyfikatów) wszystkich zastosowanych materiałów i urządzeń. Wszelkie urządzenia oraz narzędzia muszą być oznaczone znakiem bezpieczeństwa, a w stosunku do urządzeń, które nie podlegają obowiązkowi zgłaszania do certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczenia tym znakiem, wykonawca jest zobowiązany dostarczyć odpowiednią deklarację dostawcy, zgodności tych wyrobów z normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania oraz wymaganiami określonymi właściwymi przepisami.

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy zgłosić poszczególnym użytkownikom uzbrojenia podziemnego o terminie prowadzenia robót i potrzebie zabezpieczenia nadzoru z ich strony na czas wykonania robót. W celu dokładnej lokalizacji istniejących przewodów podziemnych należy wykonać ręcznie próbne przekopy.

Montaż instalacji, i urządzeń powinien być wykonany zgodnie z obowiązującymi normami, przepisami bhp i p.poż., aktualnymi warunkami technicznymi i instrukcjami montażu producenta.

Przed przystąpieniem do robót należy uzyskać wymagane pozwolenia. Prowadzący roboty obowiązany jest opracować „plan bioz” (bezpieczeństwa i ochrony zdrowia) zgodnie z aktualnym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury.

Wszelkie zmiany niniejszego projektu winny być uzgodnione z projektantem lub kierownikiem budowy.

Opracował:
mgr inż. Jakub Głuchowski

V. INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE I OCHRONIE ZDROWIA

Nazwa obiektu:	Rzeźba zraszana wodą- Fontanna Labirynt
Adres obiektu:	Zbieg ulicy Więckowskiego i alei Wojska Polskiego Szczecin; dz.nr 12/8, 7; obręb 1041
Inwestor:	Zakład Usług Komunalnych Ul. Ku Słońcu 125A 71-080 Szczecin
Informację sporządził:	architekt IARP Marcin Hamerski
Adres:	ul. Bohdana Zaleskiego 33, 70- 495 Szczecin

1.1. Zakres robót i opis projektu

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Projekt Budowlany Remontu rzeźby zraszanej wodą- fontanna „Labirynt” w Szczecinie; dz. nr 12/8, 7, obręb nr 1041; woj. Zachodniopomorskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych teren budowy należy wydzielić i zabezpieczyć od zewnątrz wykonując ogrodzenie o wys. co najmniej 1,50m i tak by nie stwarzało zagrożenia dla ludzi. Teren. Jako magazyn na maszyny budowlane należy zapewnić kontener. Urządzić stanowiska dla maszyn i urządzeń do obsługi procesu budowy. Podczas prowadzenia robót w warunkach zimowych należy ponadto zapewnić ocieplenie pomieszczeń bytowych i stanowisk roboczych oraz przygotować dla nich urządzenia i instalacje grzewcze. Przy wejściu na budowę umieścić Tablicę Informacyjną.

W zakresie robót budowlanych będą prowadzone:

- wykopy ziemne i prace w wykopie do głębokości ok 2 m
- roboty rozbiórkowe i demontażowe
- roboty murarskie i betoniarskie
- roboty betoniarskie i zbrojeniowe
- roboty murarskie
- roboty przy wykonywaniu instalacji zewnętrznych wod-kan
- roboty przy wykonywaniu instalacji zewnętrznych elektrycznych
- roboty przy wykonywaniu instalacji kanalizacji sanitarnej
- prace wykończeniowe
- prace przy instalacjach armatury sanitarnej
- prace brukarskie przy zagospodarowaniu terenu

Kolejność wykonywania obiektów:

1. Ogrodzenie terenu budowy
2. Prace rozbiórkowe i demontażowe
3. Instalacje zewnętrzne
4. Obiekt fontanny
5. Zagospodarowanie terenu, utwardzenie nawierzchni

1.2. W obrębie nieruchomości nie ma elementów zagospodarowania działki lub terenu stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i życia ludzi.

1.3. Rejon przebudowy w istniejących obiektach jest ograniczony do wyznaczonego obszaru pokazanego na rysunku. W bezpośrednim sąsiedztwie rejonu budowy znajdują się budynki mieszkalne, wielorodzinne oraz lokale użytkowe. W związku z powyższym prace budowlane należy wykonywać tak aby nie zakłócać spokoju znajdujących się tam użytkowników. Głośne i uciążliwe prace należy wykonywać w godzinach uzgodnionych z inspektorem nadzoru i inwestorem. Konieczność wyłączenia zasilania wody i energii elektrycznej w trakcie przebudowy dla przeprowadzenia zmian, każdorazowo powinny być odpowiednio wcześniej zgłaszane.

1.4. W trakcie trwania budowy będą występować zagrożenia dla osób realizujących zamierzenie

budowlane typowe dla w/w robót przy budowie obiektów murowanych, trwające przez cały okres realizacji, tj.:

- prace w wykopie i przy wywozie urobku – ziemi
- prace przy instalacjach elektrycznych i możliwość porażenia prądem
- groźba zaprószenia ognia
- szkodliwe działanie rozpuszczalników przy pracach wykończeniowych
- prace spawalnicze
- prace przy instalacjach zewnętrznych
- prace podczas cięcia i montażu instalacji, przy spawania lub zgrzewaniu

W razie prowadzenia robót w bezpośrednim sąsiedztwie instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i elektrycznej należy określić bezpieczna odległość w jakiej mogą być prowadzone roboty i zapewnić nad nimi fachowy nadzór techniczny, a wykopy należy tu wykonywać ręcznie. Wykopy głębokie należy zabezpieczyć przed osunięciem gruntu i oznakować oraz zgłosić i uzgodnić z zarządem dróg. W miejscach przejść dla pieszych przewidzieć mostki, a w nocy wykopy oświetlić.

1.5. Przed przystąpieniem do w/w prac zagrażających życiu lub zdrowiu pracowników należy przeprowadzić instruktaż na budowie przestrzegający przed niebezpieczeństwami jakie mogą spotkać pracowników oraz objaśnić sposoby udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym, wskazać drogi ewakuacji i miejsca w których znajdują się środki do gaszenia pożaru. Instruktaż wstępny powinien przeprowadzić kierownik budowy lub inspektora BHP.

1.6. Realizacja w/w zamierzenia nie jest realizowana w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia. Wystarczy przestrzeganie przepisów BHP i wymienionych w punkcie 4.4. warunków oraz:

- agregat prądotwórczy musi być uziemiony
- przestrzegać przepisów dot. robót ziemnych i montażowych przy budowie podziemnej - instalacji energetycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej
- rurociągi na których jest wykonywana próba szczelności lub wytrzymałości powinny być w sposób widoczny oznakowane
- włączenie do istniejącego wodociągu wykonać zgodnie z ustaleniami z właścicielami sieci i pod nadzorem pracownika odpowiedniego, właściwego zakładu.

1.7 Przed przystąpieniem do robót należy uzyskać wymagane pozwolenia. Prowadzący roboty obowiązany jest opracować „plan bioz” (bezpieczeństwa i ochrony zdrowia) zgodnie z aktualnym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury.

Opracował:
architekt IARP Marcin Hamerski